

MEŽA, KOKSNES UN GRAFIKAS
NOZARES SAVIENĪBA

Informācija
latviski

Darbs mežsaimniecībā 2023

Šī informācija ir no GS arodbiedrības, kas organizē darbinieku darbu mežsaimniecībā

Uzsākot darbu jaunā darba vietā, viens no svarīgākajiem jautājumiem ir darba alga. Zviedrijā algas nosaka vadoties pēc koplīguma, kurā savstarpēji vienojas iesaistītās darba tirgus puses, arodbiedrības un darba devēji.

Zviedrijas darba tirgū nav likumdošanas par darba algām.

Algas lielumu nosaka arodbiedrības un darba devēji pēc savstarpējas vienošanās un bez jebkādas iesaistīšanās no valsts puses. Teorētiski, tas nozīmē, ka darba devējs ir tiesīgs izmaksāt algu 0 kr apmērā, ja nav spēkā esoša koplīguma.

Šis ir viens no iemesliem tam, kādēļ apmēram 80% Zviedrijas darbaņēmēju ir arodbiedrību biedri. Koplīgumi regulē arī cita veida piemaksas un citus darba tiesisko attiecību aspektus, kā arī to, kādos gadījumos algas vai piemaksas ir jāpaaugstina. Koplīgums garantē darbiniekam atbilstošu apdrošināšanas segumu nelaimes gadījuma darba vietā, slimības un tamlīdzīgos gadījumos.

Darba devējs, kurš ir parakstījis koplīgumu apņemās rīkoties saskaņā ar šo līgumu un arodbiedrībai ir likumīgas tiesības pieņemt mērus, ja līgumam netiek sekots.

Zviedrijas koplīgumi ir spēkā Zviedrijā, kas savukārt nozīmē to, ka ārzemju darbiniekiem pienākas vismaz tie pabalsti jeb sociālās garantijas, kas tajos norādītas. Tādēļ, pirms darba attiecību uzsākšanas, vienmēr sazinieties ar GS, lai noskaidrotu, vai šim uzņēmumam ir spēkā esošs koplīgums. Koplīgums pasargā Jūs no neveselīgas piespiedu konkurences, kurā viens darbinieks ir spiests konkurēt par darba vietu ar otru darbinieku par zemāku atalgojumu. Pēc GS uzskatiem, uzņēmumiem tā vietā vajadzētu konkurēt kvalitātes un efektivitātes jautājumos, nevis par to, kā pasliktināt darbinieku darba noteikumus un samazināt algas.

GS vispirmām kārtām parstāv savus biedrus. Tādējādi, līdzdalība arodbiedrībā nodrošina, ka zinoši tās pārstāvji pārraudzīs Jūsu tiesības par līgumā atrunāto darba algu un darba tiesiskajām attiecībām, kā arī pārstāvēs Jūs strīdus gadījumā. Ja Jūs vēlaties šāda veida drošību, tad piesakieties kļūt par GS biedru. Adresi un telefona numuru Jūs atradīsiet šīs mapes otrā pusē. Mēs varam jums palīdzēt arī jautājumos par citu sabiedrībai nozīmīgu informāciju.

Darbs ar ķīmiski apstrādātu stādu stādīšanu

Šobrīd pastāv divi apstiprināti līdzekļi kukaiņu apkarošanai uz meža stādiem:

- Forester
- Imprid Skog (derīgs līdz 19.06.30)

Stādot ķīmiski apmidzinātus stādus veselība tiek pakļauta riskam. Tādēļ ir svarīgi sevi rūpīgi pasargāt no ķīmisko apkarošanas līdzekļu nonākšanas organismā caur ādu, ieelpojot vai arī to nejausās norīšanas. Darbā ar ķīmiski apstrādātu stādu stādīšanu jābūt pieejamai rakstiskai lietošanas un drošības noteikumu instrukcijai Jūsu valodā, kur ir atrodami skaidri norādījumi par to, kā veikt šo darbu. Lietošanas un drošības noteikumu instrukcijai ir jāsaturs informācija par to, ar kādiem kukaiņu apkarošanas līdzekļiem stādi ir tikusi apstrādāti kā arī drošības pamācību saskarsmē ar tiem.

Lai izvairītos no tiešas saskarsmes ar šiem stādiem, darba devējam ir jānodrošina: garās darba bikses, kreklis vai virsjaka ar garām piedurknēm, cimdi, roku aizsargi, kā arī lietus drēbes un zābaki lietainiem laika apstākļiem.

Darba devējs ir atbildīgs par to, lai drēbes tiktu izmazgātas un salabotas.

Darba devējam ir jāparūpējas par to, lai darba vieta tiktu uzstādītas personāla telpas (mājiņa).

Personāla telpās jābūt: ūdenim, lai varētu nomazgāties, ziepēm un dvieļim katram darba komandas darbiniekam. Uzglabāšanas skapīšiem, kuros darbinieki var uzglabāt savas personīgās drēbes darba laikā (Pievērsiet uzmanību, ka katram darbaņēmējam jābūt savam atsevišķam drēbju skapītim, plauktam vai citai šim nolūkam piemērotai vietai, jo, saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, darba un privātās drēbes ir jāuzglabā atsevišķi). Mājiņai ir jābūt aprīkoti ar siltumierīci, lai starp darba maiņām varētu izžāvēt drēbes.

Jābūt iespējai pārģērbties un paēst. Mājiņā arī jābūt pirmās medicīniskās palīdzības aptieciņai. **UZMANĪBU!** Ir gadījumi, kad tiek uzstādītas īpašas higiēnas ievērošanas prasības, strādājot ar kaitekļu apkarošanas līdzekļiem. Acu skalošanas ierīcei ir jābūt pieejamai darbavietās, kur pastāv risks, ka acis var nokļūt kaitīgās vielas.

Darba devējam ir jāparūpējas par to, lai būtu iespēja nelaimes gadījumā padot trauksmes signālu. Tādēļ, darba devējam jānodrošina darbiniekus ar: telefonu, atrašanās vietas aprakstu kartes un koordināšu veidā.

Darba devējam ir personīgi jāpiegādā pirmā pirmās medicīniskās palīdzības aptieciņa.

Jautājumi un atbildes par darbu mežā

Cik vidēji saņem manuālā darba mežstrādnieks?

Saskaņā ar arodbiedrības aprēķiniem, vidējā mežstrādnieka alga 2019. gadā bija 153 kronas/h, vai aptuveni 26 600 kronas mēnesī. Tāda ir alga neeskaitot dažādas algas piemaksas piemēram OB-piemaksu par darbu neērtos darba laikos, piemaksu par virsstundām, u.tml. (Algas tiek aprēķinātas vadoties pēc arodbiedrībā ienākušajiem algu statistikas datiem).

Veicot mežsaimniecības darbus (mežu stādīšanu un izgriešanu) var tikt piemērots arī cits algas veids, ar priekšnosacījumu, ka darbs ir uz laiku jeb īslaicīgs. Šāds atalgojums parasti tiek izmaksāts kā akordalga. Par akordalgas lielumu vienojas atkarībā no objekta. Akorddarba merķis ir dot iespēju nopelnīt parastu zviedru algu, strādājot mērenā darba tempā 8 h dienā. Tie, kuri strādā smagi, protams, saņems vairāk. Darbaņēmējs ir apdrošināts saņemt zemāko līgumā norādīto algu, lai arī cik slikti neietu ar akorddarba veikšanu. Zemākā darba alga ir noteikta koplīgumā ar tarifu palīdzību. Algu līmeņi ir atkarīgi no darbaņēmēju pieredzes.

Piemērs:

Mežu stādītājs bez pieredzes saņem 127,97 kr stundā. Ar 3 sezonu pieredzi - 141,42 kr stundā.

Mežu izgriezējs bez pieredzes saņem 133,10 kr stundā. Sākot ar 4 sezonu pieredzi - 146,59 kr stundā.

Pastāv arī tā sauktais “darba laika konts”, kuru nopelna nodarbinātības laikā. Darba laika konts sastāda 3,62 %. Šīs piemaksas algas izrakstā ir jāizdala atsevišķi un parasti tās tiek izmaksātas vienreizēja maksājuma veidā papildus darba algai.

OB-piemaksa par papildus darbu neērtos darba laikos?

OB-piemaksu maksā, kad darbinieks strādā laikā, kas ir ārpus plkst. 06.30–17.00 darba dienās.

OB-PIEMAKSU LIELUMS:

Darba dienās laika periodā no plkst. 17.00 līdz 06.30: 41,10 kr/h. Sestdienās: 64,74 kr/h (vienmēr jāizmaksā papildus algai un akordalgai, ja darba devējs ir apstiprinājis šī darba veikšanu).

Svētdienās, brīvdienās un brīvās nedēļas nogalēs: 97,06 kr/h (vienmēr jāizmaksā papildus

algai un akordalgai, ja darba devējs ir apstiprinājis šī darba veikšanu).

Dažos uzņēmumos vietējos koplīgumos ir atrunātas augstākas piemaksas.

Virsstundas?

Pārsniedzot dienas parasto darba laiku, jāsaņem virsstundu piemaksa 51,59 kr/h. Par virsstundām, kas nostrādātas OB, tas ir, neērtā darba laikā, pienākas arī OB-neērtā darba laika piemaksa.

Darba laiki?

Dienas darba laiks ir 40 stundas darba nedēļā (no pirmdienas līdz piektdienai).

Atvaļinājuma nauda

Strādājot Zviedrijā darbinieks savas nodarbinātības laikā saņem atvaļinājuma naudu. Mežsaimniecībā atvaļinājuma nauda ir 13%. To ir jāizdala atsevišķi un nekad nedrīkst ierēķināt algā.

Kas sedz ceļa izdevumus?

Vispirmām kārtām darba devējs, bet, ja darbaņēmējs un darba devējs savstarpēji vienojas, ka darbaņēmējs izmantos savu personīgo automobili, darba devējs maksās 37,00 kr par jūdzi.

Turklāt, samaksa par laiku ceļā ir jāizmaksā papildus parastajam darba laikam ar summu 9,85 kr par katru uzsāktu jūdzi (10 km) virs 60 km. (Braucieni isāki par 60 km/dienā nedod nekādu papildus kompensāciju).

Darba braucieni vai komandējumi?

Komandējuma ar nakšņošanu vienas darbdienu kompensācija ir 240 kr. Pārējās piemaksas un noteikumi ir atrodami līgumā, par kuriem informāciju var saņemt kādā no mūsu arodbiedrības filiālēm jeb nodaļām.

Slimības gadījumā

Darbiniekam saslimstot, darba devējam būs jāmaksā 80 % no algas, sākot ar otro slimības dienu. Sākot ar 8. slimības dienu, būs jāuzrāda ārsta izrakstīta slimības lapa. Ja slimības rakstura dēļ būs nepieciešama medicīniskā aprūpe vai medikamenti, tad ir jāgriežas tuvākajā veselības aprūpes iestādē. Veselības aprūpe Zviedrijā ir pieejama visiem, kas strādā Zviedrijā.

Darba līgums

(Tiek sastādīts 2 eksemplāros, darba devējs un darbaņēmējs patur katrs savu eksemplāru)

Darba līgumam tostarp jāsaturs: darba devēja un darbaņēmēja vārds, uzvārds un adrese, līguma veids, darba pienākumi, darba laika izkārtojums un apjoms, alga un algas veids, kā arī algas izmaksas datums.

Algas izraksts

Algu ir jāizmaksā noteiktā dienā vismaz vienreiz mēnesī. Par katru izmaksāto algu darba devējam ir jāizsniedz darbiniekam algas izraksts. Algas izrakstam ir jāsaturs informāciju par nostrādāto stundu skaitu, algu un citām piemaksām uz kurām darbiniekam ir tiesības. Ir jāuzrāda arī nodokļu atvilkumi. Darba devējam ir jāuzrāda dokumentācija par iesniegtajām nostrādātajām darba stundām..

Svētki un brīvdienas 2023

Lieldienas - 7.-10. aprīlis.

Kristus debesbraukšanas diena - 18. maijs.

Jāņi - 23. jūnijs. 6. jūnijs.

Par darbu šajās dienās ir jāsaņem OB-neērtā darba laika piemaksa, kā arī virsstundu piemaksa par visu nostrādāto laiku. Šādas piemaksas nekad netiek ierēķinātas akordalgā.

OB-neērtā darba laika piemaksa ir 97,06 kr/h. Piemaksa par virsstundām ir 51,59 kr/h.

PIEMĒRS:

Ja darbinieks strādā Kristus debesbraukšanas dienā 18. maijā no plkst. 07:00 līdz plkst. 16:00 ar vienas stundas atpūtas laiku, tad viņš saņems 97,06 kr * 8 stundām, kā arī 51,59 kr * 8 stundām, neieskaitot akordalgu.

Daļa darba devēju apgalvo, ka tas esot brīvas izvēles darba laiks un ka tādēļ nekāda papildus piemaksa nav jāizmaksā. Taču tas neatbilst patiesībai. Ja darba devējs ir apstiprinājis darba veikšanu kādā no augstākminētajām svētku dienām, tad darbadevējam arī būs jāizmaksā gan OB-neērtā darba laika piemaksa, gan virsstundu piemaksa.

Kļūt par biedru arodbiedrībā GS

SStrādājot sezonas darbā Zviedrijā, var kļūt par sezonas darbinieku biedru arodbiedrībā GS.

Daļība biedrībā ir spēka darbinieka nodarbinātības laikā, tādējādi GS arodbiedrība var pārstāvēt darbinieku attiecībās ar darba devēju.

Darba devējs nedrīkst nekādā veidā kaitējoši atsaukties uz tiem strādniekiem, kuri ir iestājušies kādā arodbiedrībā.

Ja Jūs esat GS biedrs, tad variet vienmēr zvanīt un saņemt palīdzību vai atbildes uz saviem

jautājumiem. GS ir 8 vietējās nodaļas jeb filiāles visā Zviedrijā. Ja Jūs neesat drošs, kur vērsties, zvaniet uz sekojošu klientu apkalpošanas numuru: 010-470 83 00.

Personāla uzturēšanās vieta veicot meža darbus

Darba devēja pienākumos ietilpst nodrošināt vietu, kur darbinieki var uzglabāt savas drēbes, sasildīt ēdienu, izžāvēt drēbes un atpūsties darba vietas tuvumā. Tātad, darba devējs nevar vienkārši norādīt uz dzīvesvietu vai telti.

Mājokļa izdevumi

Bieži gadās, ka darba devējs nodrošina savus darbiniekus ar mājokli un ka šīs izmaksas tiek atskaitītas no algas.

Darba devējs nevar pēc saviem ieskatiem izlemt, kādas būs mājokļa izmaksas, tā vietā, viņam ir jāpieturas pie tā, kas ir rakstīts kopīgumā.

Kopīgumā ir noteikts, ka mājokļa izdevumiem ir jābūt salīdzināmiem ar mājokļa izdevumiem tuvākajā apdzīvotajā vietā un visbiežāk tiem ir jābūt par 10% zemākiem, tā kā visbiežāk darba devējs neizirē tieši.

PIEMĒRAM:

Ja 10 darba ņēmēji no Ukrainas dzīvo kopā vienā parastā zviedru lauku mājā un katrs darbinieks maksā 3 000 kr mēnesī, tas nozīmē, ka darba devējs iekasē ires maksu par šo dzīvesvietu 30 000 kr apmērā. Parasti lauku mājas ires cena būtībā nekad nepārsniedz 12 000 kr. Tādējādi, šiem 10 darba ņēmējiem nevajadzētu maksāt vairāk par 1 200 kr mēnesī.

Tiesības un pienākumi

Visiem mežstrādniekiem, kas strādā kādā Zviedrijas uzņēmumā ar kopīgumu ir tiesības uz to, kas izklāstīts šajā informācijā (attiecībā uz algu, noteikumiem, darba laiku, personāla telpām u.tml.). Gandrīz visiem mežsaimniecībā strādājošiem uzņēmumiem ir kopīgums. Turpretim, pēc mūsu pieredzes, daudzi ārzemju darbinieki, kas atbrauc uz Zviedriju lai strādātu Zviedrijas mežsaimniecībā, tiek kaut kādā veidā apmānīti no savu darba devēju puses. Lai mēs varētu novērst netaisnīgu rīcību un kopīguma neievērošanu, mums par to ir jātiek informētiem. Tādēļ ir svarīgi, ka Jūs sazinies ar GS tiklīdz rodas kādi jautājumi vai arī atklājas kāda netaisnīga rīcība.

Aterieties, ka GS var Jūs pārstāvēt un vienoties Jūsu vārdā, ja Jūs esiet GS biedrs.

Zviedrijā ir pretlikumīgi izturēties kaitējoši pret kādu, kurš izvēlas kļūt par kādas arodbiedrības biedru.

Jūs variet ar mums saiznāties sekojoši:

GS ir astoņas nodaļas visā Zviedrijā. Neesiet pārliecināts, kurā no tām griezties? Zvaniet pa klientu apkalpošanas tālruna numuru: **010-470 83 00** vai arī apmeklējiet mūsu mājaslapu: www.gsfacket.se

GS 1. Nodaļa (Avdelning 1) Skåne/Blekinge

Tālruna numurs: 010-470 84 01

Mājas lapa: www.gsfacket.se/avd1

E-pasta adrese: avdelning1@gsfacket.se

GS 2. Nodaļa (Avdelning II) Halland/Västra Småland

Myntgatan 8 D, Värnamo

Tālruna numurs: 010-470 84 02

Mājas lapa: www.gsfacket.se/avd2

E-pasta adrese: avdelning2@gsfacket.se

GS 3. Nodaļa (Avdelning 3) Öst

Verkstadsgatan 13, Oskarshamn

Tālruna numurs: 010-470 84 03

Mājas lapa: www.gsfacket.se/avd3

E-pasta adrese: avdelning3@gsfacket.se

GS 4. Nodaļa (Avdelning 4) Västra Götaland

Norrby tvärgata 3, Borås

Tālruna numurs: 010-470 84 04

Mājas lapa: www.gsfacket.se/avd4

E-pasta adrese: avdelning4@gsfacket.se

GS 5. Nodaļa (Avdelning 5) Södra Svealand

Byggfackens hus, Riagatan 51, Örebro

Tālruna numurs 010-470 84 05

Mājas lapa: www.gsfacket.se/avd5

E-pasta adrese: avdelning5@gsfacket.se

GS 6. Nodaļa (Avdelning 6) Dalarna/Gävleborg

Väggatan 9, Bollnäs

Tālruna numurs: 010-470 84 06

Mājas lapa: www.gsfacket.se/avd6

E-pasta adrese: avdelning6@gsfacket.se

GS 7. Nodaļa (Avdelning 7) Mellannorrland

Krondikesvägen 93 D, Östersund

Tālruna numurs: 010-470 84 07

Mājas lapa: www.gsfacket.se/avd7

E-pasta adrese: avdelning7@gsfacket.se

GS 8. Nodaļa (Avdelning 8) Norr

Mossgatan 28, Skellefteå

Tālruna numurs: 010-470 84 08

Mājas lapa: www.gsfacket.se/avd8

E-pasta adrese: avdelning8@gsfacket.se